

izvirni znanstveni članek
prejeto: 2003-11-28

UDK 316.653:911.53(497.4-14)

NEKATERI VIDIKI REGIONALNE IDENTITETE SLOVENSKE ISTRE V LUČI JAVNEGA MNENJA

Vida ROŽAC DAROVEC

Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče Koper, SI-6000 Koper, Garibaldijeva 1
e-mail: vida.rozac@zrs-kp.si

IZVLEČEK

Članek je nastal kot rezultat kvantitativne študije "Identiteta Slovenske Istre". Dopolnjen je z intervjuji, ki so bili izvedeni med prebivalstvom Slovenske Istre v letu 2003. Posveča se nekaterim vidikom regionalne identitete. Regionalna identiteta Slovenske Istre je raznovrstna, kar se kaže tako v samoopredelitvi kot tudi v poimenovanju. Večina anketirancev se opredeljuje za Primorce, nato za prebivalce Obale, na tretjem mestu so Istrani. Glede poimenovanja pa se je večina vprašanih odločila za Obalo, nato slovensko Obalo in šele nato Slovensko Istro. Razmerje med regijsko in nacionalno identiteto gre v prid nacionalni.

Gljučne besede: regijska identiteta, nacionalna identiteta, Slovenska Istra, Primorska, Obala, poimenovanje, samoopredelitev

ALCUNI ASPETTI DELL'IDENTITÀ REGIONALE DELL'ISTRIA SLOVENA ALLA LUCE DELLA PUBBLICA OPINIONE

SINTESI

L'articolo è il risultato di uno studio quantitativo sull'"Identità dell'Istria slovena". È corredato di interviste, fatte tra la popolazione dell'Istria slovena nell'anno 2003. L'articolo si occupa di alcuni aspetti dell'eterogenea identità regionale che si mostra sia nell'autodefinizione che nella nomenclatura. La maggior parte degli intervistati si definisce "Primorci", alcuni si definiscono abitanti del Litorale, al terzo posto ci sono istriani. Per quanto riguarda la nomenclatura, la maggior parte degli intervistati ha deciso per il Litorale, alcuni per il Litorale sloveno e solo al terzo posto per l'Istria slovena. Il rapporto tra l'identità regionale e nazionale va a vantaggio della nazionale.

Parole chiave: identità regionale, identità nazionale, Istria slovena, Primorska, Litorale, nomenclatura, autodefinizione

UVOD

Prispevek je nastal kot rezultat kvantitativne študije "Identiteta Slovenske Istre" (Sedmak et al., 2002), ki se je izvajala v okviru ciljnoraziskovalnega projekta "Narodna in kulturna identiteta na območju slovensko-italijanskega stika v procesih evropske integracije" na Znanstveno-raziskovalnem središču Koper.

Raziskava se je izvajala na reprezentativnem vzorcu 485 polnoletnih prebivalcev treh obalnih občin, potekala pa je med decembrom 2001 in februarjem 2002. Prispevek dopolnjujejo tudi izsledki intervjujev, ki so bili leta 2003 opravljani med prebivalstvom Slovenske Istre.

Vsebina pričujoče razprave se nanaša na določene vidike regionalne identitete v Slovenski Istri in skuša ugotoviti, kako se prebivalci Slovenske Istre regijsko samoopredeljujejo in kako bi regijo poimenovali, saj vemo, da je regija posebnost v slovenskem prostoru, ker obstaja zanjo veliko imen, ki pa večinoma ne izvirajo iz historičnega imena Istra. Nadalje nas je zanimalo, kolikšen je občutek pripadnosti regionalni identiteti v primerjavi z občutkom pripadnosti drugim prostorskim skupnostim, v prvi vrsti, kakšen je odnos med regionalno in nacionalno identiteto, saj je v literaturi zaslediti, da je regijska identiteta v Istri močnejša od nacionalne.

Za raziskavo smo se odločili, ker smo Slovenci v prelomnem obdobju, ko se identitetni vzorci ob integraciji v Evropsko unijo bistveno spreminjajo. Regionalno identiteto Slovenske Istre pa moramo obravnavati v kontekstu obmejne regije. V družboslovju in humanistiki so posebne pozornosti deležni t. i. "kontaktni prostori", se pravi prostori ob etnični in kulturni meji, med katere sodi tudi Slovenska Istra, ki je hkrati multietnična pokrajina. Izmenjujoča se gospostva in vsakokratne politične intervencije na polje identitete so namreč prinesle tudi raznovrstno regijsko identiteto oziroma značilno istrsko pluralnost kultur. Slednja je posledica neprestanih migracijskih tokov, ki so jih v zgodovini povzročili različni dejavniki: nalezljive bolezni (mašarija, kuga), vojne (turški vpadi, druga svetovna vojna), fašizem in nenazadnje množični odhod optantov po drugi svetovni vojni (prim. Darovec, 1997). Tudi najnovjša državna meja med Slovenijo in Hrvaško je prebivalcem, ki živijo ob njej, vnovič potrdila njihovo zgodovinsko izkušnjo in dejstvo, da je Istra razmejena in obmejna pokrajina.

"Etnično-politične transformacije tega območja so v marsikaterem pogledu zabrisale nekdanje persistentne etnične meje, čeprav kulturni prostori, ki so izgubili dobršen del svojih nosilcev, kljub temu ohranjajo precejšen vpliv na oblikovanje specifične teritorialne identitete, kar se zrcali celo pri osebah, ki so se v te prostore naselile od drugod. Poleg tega se je z emigracijo avtohtonega prebivalstva izvorna regionalna identiteta

prostorsko močno razširila in vplivala na oblike prostorske povezanosti širšega regionalnega okolja" (Bufon, 1997, 305).

IZBOR VZORCA

Raziskava se je izvajala na reprezentativnem vzorcu 485 polnoletnih prebivalcev treh obalnih občin, ki je glede na spol, starost, izobrazbo ter druge temeljne spremenljivke ustrezal splošnim kriterijem reprezentativnosti in posploševanja.

Pri pregledu nacionalne pripadnosti anketiranih pričakovano opazimo, da je največ anketiranih slovenske nacionalnosti, številčno jim sledijo Hrvati, Italijani in drugi narodi nekdanje Jugoslavije. Odstotki odgovarjajočih po posamičnih nacionalnih skupinah približno ustrezajo dejanski (statistični) etnični razporeditvi na celotnem območju Slovenske Istre.

Pri interpretaciji posameznih vprašanj smo preverjali zgolj tiste neodvisne spremenljivke (starost, spol, nacionalnost, avtohtonost, veroizpoved) pri katerih je zaznan statistično pomemben vpliv. Anketiranci so bili razvrščeni v štiri večje etnične (nacionalne) skupine, in sicer: Slovenci, Italijani, Hrvati in "ostali narodi nekdanje Jugoslavije", ki jih predstavljajo pripadniki srbske, bosnjaške, albanske in makedonske nacionalnosti. Ta klasifikacija je nastala na osnovi težnje oblikovati (nacionalne) skupine, ki so si notranje karseda podobne in medsebojno karseda različne; poleg tega pa je bilo potrebno zadostiti pogoju številčne zastopanosti, kar je omogočilo statistično analizo rezultatov. V anketi je sodelovalo približno enako število žensk (50,8%) in moških (49,2%).

Skoraj polovica anketiranih (43,7%) živi v mestnih krajevnih skupnostih; več kot tretjina (36%) jih živi v primestju, 20,3% pa v vaškem okolju Slovenske Istre.

Med anketiranimi jih ima 38,7% nižjo stopnjo izobrazbe (nedokončana in dokončana osnovna šola ter dokončana poklicna šola); podoben je odstotek anketiranih z dokončano srednjo šolo (40%). Le 21,4% jih ima dokončano višjo, visoko šolo in fakulteto oz. magistriraj, doktorat.

Pri vprašanju *religiozne* samoopredelitve opazimo, da se anketirani s približno enakimi odstotki opredeljujejo za (zelo) religiozen (skupno 30,8%), (popolnoma) nereligiozen (skupno 34,8%) in neopredeljen (odgovor "*niti religiozen niti nereligiozen*") (34,5%). Med odgovarjajočimi je (pričakovano) največ katolikov (63%), z 28,3% jim sledijo neverujoči (ateisti), 4,9% anketiranih je pravoslavne vere, 3,1% muslimanov, 0,7% pa se jih je opredelilo za možnost "*drugo*".

Slovenska Istra velja zaradi zgodovinskih, geografskih, ekonomskih in socialnih okoliščin za območje velikih demografskih premikov (priseljavanj/odseljavanj). Posledično ne preseneča podatek, da je približno polovica anketiranih avtohtonih (47,6%), torej rojenih in

socializiranih v lokalnem kontekstu Slovenske Istre, in približno polovica priseljenih (52,4%), bodisi iz notranjosti Slovenije bodisi iz republik nekdanje Jugoslavije in drugih držav. Med priseljenimi (ki se avtodefinirajo kot priseljenci) je 100 anketiranih (42%) emigriralo iz območij ostalih delov Slovenije, 80 (33,6%) iz območij nekdanje Jugoslavije, 8 (3,4%) posameznikov iz sosednje Italije in 2 iz drugih destinacij (Sedmak et al., 2002).

REGIONALNA SAMOOPREDELITEV IN POIMENOVANJE

Regionalna identiteta se je oblikovala kot plod zgodovinske izkušnje obmejnosti, večkulturnosti, večnacionalnosti, kar se odraža tudi pri regionalni samoopredelitvi, ki je po pričakovanju dokaj raznovrstna.

Rezultati kažejo na veliko heterogenost pri regijski samoopredelitvi. Izmed ponujenih odgovorov na vprašanje "Kako bi se samoopredelili?", se je največji del anketiranih, 48,7%, odločil za samoopredelitev *Primorac*, sledi *prebivalec Obale* (19,4%) in *Istran* (15,6%). Preostale samoopredelitve je izbral le manjši delež odgovarjajočih.

Odgovori se po spolu, izobrazbi, verski pripadnosti in starosti ne razlikujejo statistično značilno. Pregled po starosti pokaže le, da bi se najmlajša (18-27 let) in najstarejša (nad 68 let) starostna skupina v največji meri opredelili za *Primorac*. Razlike se pokažejo pri primerjavi glede na nacionalno pripadnost. Slovenci se v največji meri opredeljujejo za *Primorac* (52,8%), Italijani v večini izberejo opredelitev *Istran* (34,5%), Hrvati *Primorac* (36,6%), prav tako ostali narodi nekdanje Jugoslavije (44,1%). Pri tem se zdi zanimivo, da se tudi priseljenci (Hrvati in ostali narodi nekdanje Jugoslavije) identificirajo z obravnavano regijo.

Tabela 1: "Kako bi se samoopredelili?"
Table 1: "Define your identity."

	f	f %
Primorac	206	48,7
Čič	4	0,9
Istran	66	15,6
Brkinec	6	1,4
Šavrin	12	2,8
Bržan	1	0,2
Bezjak	2	0,5
Prebivalec Obale	82	19,4
Drugo	6	1,4
Se ne opredeljujem	38	9,0
SKUPAJ	423	100,0

Glede na *ne/avtohtonost* se pokaže sledeče: presenetljivo je, da se avtohtoni prebivalci Slovenske Istre v večini opredeljujejo za *Primorac* (52,9%), nato za *Istrane* (20,2%) in nazadnje za *prebivalce Obale* (13,9%). Priseljenci pa se prav tako v večini, vendar v nekoliko manjši meri kot avtohtoni prebivalci, opredeljujejo za *Primorac* (44,9%), nato za *prebivalce Obale* (23,8%) in še nazadnje za *Istrane* (11,2%).

Ne glede na *versko pripadnost* se vsi izprašani opredeljujejo v največji meri za *Primorac*. Razlike se pojavijo pri samoopredelitvi *Istran* – zanjo se odločajo pripadniki katoliške vere (20,1%) in ateisti (10,4%), medtem ko izmed pripadnikov pravoslavne in muslimanske vere nihče ne izbere te opredelitve. Opredelitev *prebivalec Obale* izberejo pripadniki vseh verskih skupnosti: pravoslavne (27,3%), ateisti (20,0%), katoliške (17,8%) in muslimanske (15,4%).

Tabela 2: "Kako bi se samoopredelili?" (glede na nacionalno pripadnost)
Table 2: "Define your identity." (by national affiliation)

NARODNA PRIPADNOST	Slovenci		Italijani		Hrvati		Ostali narodi nekdanje Jugoslavije	
	f	f %	f	f %	f	f %	f	f %
Primorac	163	52,8	8	27,6	15	36,6	15	44,1
Čič	4	1,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Istran	46	14,9	10	34,5	7	17,1	0	0,0
Brkinec	6	1,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Šavrin	11	3,6	0	0,0	0	0,0	1	2,9
Bržan	1	,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Bezjak	1	,3	0	0,0	0	0,0	1	2,9
Prebivalec Obale	58	18,8	2	6,9	12	29,3	8	23,5
Drugo	3	1,0	2	6,9	0	0,0	1	2,9
Se ne opredeljujem	15	4,9	7	24,1	7	17,1	8	23,5
SKUPAJ	309	100	29	100	41	100	34	100

Tabela 3: "Kako bi se samoopredelili?" (glede na avtohtonost)
Table 3: "Define your identity." (by autochthonism)

AVTOHTONOST	Avtohtoni		Priseljeni	
	f	f %	f	f %
Primorec	110	52,9	96	44,9
Čič	1	,5	3	1,4
Istran	42	20,2	24	11,2
Brkinec	1	,5	4	1,9
Šavrin	10	,9	2	,9
Bržan	1	,5	0	0,0
Bezjak	1	,5	1	,5
Prebivalec Obale	29	13,9	51	23,8
Drugo	2	1,0	4	1,9
Se ne opredeljujem	9	4,3	29	13,6
SKUPAJ	208	100	214	100

Tabela 4: "Kako bi se samoopredelili?" (glede na versko pripadnost)
Table 4: "Define your identity." (by religion affiliation)

VERSKA PRIPADNOST	Katoličani		Muslimani		Pravoslavci		Ateisti	
	f	f %	f	f %	f	f %	f	f %
Primorec	125	47,3	6	46,2	10	45,5	61	53,0
Čič	4	1,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Istran	53	20,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Brkinec	3	1,1	0	0,0	0	0,0	3	2,6
Šavrin	10	3,8	1	7,7	0	0,0	1	,9
Bržan	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	,9
Bezjak	0	0,0	0	0,0	1	4,5	1	,9
Prebivalec Obale	47	17,8	2	15,4	6	27,3	23	20,0
Drugo	4	1,5	1	7,7	0	0,0	1	,9
Se ne opredeljujem	16	6,1	3	23,1	5	22,7	12	10,4
SKUPAJ	264	100	13	100	22	100	115	100

Raznolikost se kaže tudi pri odgovorih anketirancev na vprašanje, kako bi poimenovali obravnavano regijo. Problematika se je zdela zanimiva predvsem zaradi tega, ker je obalna regija v imenoslovju slovenskih regij edinstvena v tem, da se v javnosti zanjo uporablja več kot deset imen (Obala, Obalna regija, Koprsko, Koprsko primorje, Primorje, Slovenska Istra, Istrska Slovenija, Šavrin, Šavrinska brda). Alternativna poimenovanja, ki so se pojavila po vojni (Koprsko primorje, Slovensko Primorje, Obala itn.), so do neke mere – ali celo pretežno – sledila avstro-ogrski rešitvi (Österreichisches Küstenland (Baskar, 2002, 183).

Med geografi še vedno prevladuje poimenovanje Koprsko primorje, ki ga je utemeljil geograf Julij Tittl (Gams, 1991, 5-7), se pa v drugih strokah ni uveljavilo.

V osemdesetih letih prejšnjega stoletja se je začelo ponovno odkrivati "istrstvo" te pokrajine in to je spodbudilo tudi razpravo o poimenovanju obravnavanega območja. V razpravi se je uveljavilo poimenovanje Slovenska Istra. Pri tem pa se nam vsiljuje vprašanje, zakaj se ne uporablja historično ime Istra kot za vse druge pokrajine v Sloveniji. Borut Brumen v svojem delu

Sv. Peter in njegovi časi zapiše, "da Šupeterci pravijo, da so z imenom Istra vedno razumeli območje celotnega istrskega polotoka, všteti Trst". Njihovi "stari" so "od embot" Istro delili na "Istro leti", na Kras, ki se je raztezal od reke Dragonje do reke Mirne, južno od nje Črno Istro in na Čičarijo na vzhodu Istre. Po tej delitvi ima samo Čičarija značaj etnične opredelitve, saj so tam živeli "Čiči", ki so vse do osemdesetih let prihajali s svojimi čredami ovac tudi do Sv. Petra. Starejši informator mu je pripovedoval, da "ni bilo nobenih razlik med Istro pr Motovuni in Istro leti. Oni so bili malo bolj napredni, so imeli bičikletu. Na vzhodu proti Čičeriji je bil bolj divji narod, pa tudi južno je bila nevarna Istra" (Brumen, 200, 385).

Regionalistična pisateljica Nelda Štok Vojska izraža v svojem delu "Moja deštra Istra. O njenih ljudeh, lepota, posebnostih" očitke, da so "zunanji oblastniki" odvzeli Istri ime. Glede tega vprašanja prevladuje tudi širše prepričanje, da je bilo izginjanje poimenovanja Istra za slovenski del Istre po drugi svetovni vojni plod načrtnega političnodiktiranega prizadevanja in v očeh nekaterih raba tega imena kaže na pomanjkljivo razvito

nacionalno zavest ali celo na delno poitalijančenost avtohtonih prebivalcev Slovenske Istre. Omenjeno stališče izraža tudi devetdesetletni Jože Markežič - Pepi iz Pregare: "Mi Istrijani smo bili navezani na Trst, tan smo imeli merkato, ino kadar so pršli 'družeti', so rekli, da bimo mi Istrijani teli bit pod Italijo. Ma mi smo ostali brez merkata ino smo marali hodit valje u Reko" (Markežič, 2003).

Toda potrebno je poudariti, da ni šlo za formalno politično prepoved glede uporabe imena Istra, kakor tudi ne za samoiniciativno opustitev imena (vsaj ne avtohtonega istrskega prebivalstva), kot zaključí svoje razmišljanje o povojnem poimenovanju Baskar v svoji študiji "Dvoumni mediteran" (Baskar, 2002, 184). Menimo, da gre precej verjetno za strah, da bi uporaba historičnega imena pokrajine imela za posledico izgubo pokrajine. Kar je bilo istrsko, je bilo označeno za manjvredno ali kot pravi Lucijan Pelicon iz Kopra: "Spominjam se, ko smo šli s šolo v Ljubljano na izlet in ko so nas vprašali, od kod prihajamo, so sošolci, ki smo jih imeli za Istrane, rekli, da so Primorci. Pa sem jih vprašal, zakaj ne rečejo, da so Istrani, in so rekli, da bi jih pol imeli za zabite" (Pelicon, 2003). In prav zaradi občutka inferiornosti nasproti novih priseljencev in strahu pred novimi oblastni se je "istrstvo" opuščalo.

Reinvenčija istrske identitete, kot ta pojav imenuje Baskar, sredi osemdesetih let prejšnjega stoletja bi lahko bila tudi posledica različnih dejavnikov, od slabitve komunističnega sistema in vznika različnih civilnodružbenih gibanj do globalnega trenda krepitev regionalnih identitet. V zvezi s tem je pomenljiva izjava etnomuzikologa Darja Marušiča: "S problemom istrske identitete sem se začel ukvarjati prvenstveno zato, ker sem spoznal mnogo ljudi, ki so želeli biti Istrani (in po vseh kriterijih so to tudi bili), a si tega niso upali javno izraziti in so zato tudi trpeli. Konkretno v zvezi z istranstvom vedno poudarjam, da so lahko ljudje Istrani na razne načine. Sam sem Istran zato, ker se počutim celotnega Slovenca, celotnega Hrvata in celotnega Italijana. Kdo drugi pa je lahko Istran, čeprav se ne počuti popolnega Slovenca, Hrvata ali Italijana. Spet tretji je zaveden Slovenec, a mu ni pomembno, da je Slovenec iz Istre itd." (Berce, 2002, 54). Zaradi dejstva, da je ozemlje Istre pred vojno pripadalo Italiji in je tu živela vsaj polovica Italijanov, pa tudi zaradi protifašističnega vzdušja, je bilo po mnenju Jugoslovanskih oblasti potrebno to deželno slovenizirati, istrstvo pa je novim oblastnikom "dišalo" po italijanskem. To nenazadnje potrjuje tudi sovražen odnos "novih oblasti" do italijanskega naroda (eksodus) in do vsega, kar je bilo italijansko, kot npr. neustrezen odnos do kulturne dediščine, ali pa nasilni posegi v arhitekturo mesta (uničenje vedute mesta Koper). Med strokovno pa tudi laično javnostjo tako še ni prišlo do konsenza glede poimenovanja, rešitve ki jih predlaga stroka pa se v javnosti

niso prijele, kar je razvidno tudi iz rezultatov ankete.

Anketirane smo spraševali po tem kako bi poimenovali obravnavano območje.

Največ anketiranih bi **območje prebivanja** poimenovalo *Obala*, tako se je odločilo 23,1% izprašanih, sledijo poimenovanja, v katerih je poudarjena slovenskost: *Slovenska Istra* (20,6%), *Slovenska obala* (15,7%) in *Slovensko Primorje* (11,5%). Poimenovanje *Primorska* bi uporabilo 10,6% anketirancev. 6,9% vseh bi uporabilo izraz *Istra* in 6,7% *Koprsko primorje*. Sledijo poimenovanja: *Koprsko* (2,0%), *Primorje* (1,6%) in *Južna Primorska* (0,9%).

Tabela 5: "Kako bi poimenovali področje, na katerem prebivate?"

Table 5: "Define the area where you live."

	f	f %
Obala	104	23,1
Slovenska obala	71	15,7
Slovenska Istra	93	20,6
Istra	31	6,9
Primorska	48	10,6
Južna Primorska	4	,9
Koprsko primorje	30	6,7
Slovensko Primorje	52	11,5
Primorje	7	1,6
Koprsko	9	2,0
Drugo	2	,4
SKUPAJ	451	100,0

Pri primerjavi odgovorov glede na *spol*, *starost* in *izobrazbo* ne zasledimo statistično signifikantnih razlik. Če primerjamo odgovore glede na *nacionalno pripadnost*, so poimenovanja sledeča:

Slovenci bi območje prebivanja poimenovali Slovenska Istra (23,5%), nato Obala (22,3%) in Slovenska obala (16,8%). Italijani bi se odločili za opredelitev Obala (23,3%), nato Slovenska Istra (20,0%) in Istra (20,0%). Pripadniki hrvaške nacionalne skupnosti so poimenovali območje prebivanja Obala (22,2%) in Slovensko primorje (22,2%), sledi poimenovanje Slovenska Istra (15,6%). Ostali narodi nekdanje Jugoslavije pa bi se odločili za naslednja poimenovanja: največ bi jih izbralo poimenovanje Obala (25,7%), nato Slovenska obala (22,9%) in pa Slovensko Primorje (14,3%).

Statistično pomembne razlike se izkažejo še glede na *ne/avtohtonost*. Avtohtoni prebivalci Slovenske Istre bi območje prebivanja poimenovali: Obala (24,1%), Slovenska Istra (23,6%) in Slovenska obala (15,6%). Priseljenci pa bi prav tako v večini izbrali poimenovanje Obala (21,6%), sledita pa poimenovanji Slovenska Istra (17,8%) in Slovensko primorje (17,8%).

Tabela 6: "Kako bi poimenovali področje, na katerem prebivate?" (glede na nacionalno pripadnost)
Table 6: "Define the area where you live." (by national identity)

NARODNA PRIPADNOST	Slovenci		Italijani		Hrvati		Ostali narodi nekdanje Jugoslavije	
	f	f %	f	f %	f	f %	f	f %
Obala	73	22,3	7	23,3	10	22,2	9	25,7
Slovenska obala	55	16,8	1	3,3	5	11,1	8	22,9
Slovenska Istra	77	23,5	6	20,0	7	15,6	1	2,9
Istra	23	7,0	6	20,0	1	2,2	0	0,0
Primorska	34	10,4	3	10,0	5	11,1	5	14,3
Južna Primorska	2	,6	1	3,3	1	2,2	0	0,0
Koprsko primorje	19	5,8	2	6,7	3	6,7	4	11,4
Slovensko Primorje	35	10,7	2	6,7	10	22,2	5	14,3
Primorje	6	1,8	0	0,0	0	0,0	1	2,9
Koprsko	4	1,2	0	0,0	3	6,7	2	5,7
Drugo	0	0,0	2	6,7	0	0,0	0	0,0
SKUPAJ	328	100	30	100	45	100	35	100

Tabela 7: "Kako bi poimenovali področje, na katerem prebivate?" (glede na avtohtonost)
Table 7: "Define the area where you live." (by autochthonism)

AVTOHTONOST	Avtohtoni		Priseljeni	
	f	f %	f	f %
Obala	51	24,1	51	24,1
Slovenska obala	33	15,6	38	16,1
Slovenska Istra	50	23,6	42	17,8
Istra	22	10,4	9	3,8
Primorska	25	11,8	23	9,7
Južna Primorska	2	,9	2	,8
Koprsko primorje	13	6,1	17	7,2
Slovensko Primorje	10	4,7	42	17,8
Primorje	3	1,4	4	1,7
Koprsko	3	1,4	6	2,5
Drugo	0	0,0	2	0,8
SKUPAJ	212	100	236	100

Zanimiva so je zdela primerjava obeh vprašanj ("Kako bi poimenovali področje, na katerem prebivate?" in "Kako bi se samoopredelili?"), ki pokaže na sledečo povezavo: izmed tistih, ki so se opredelili za Primorce, je le 16,3% takih, ki so za območje prebivanja izbrali poimenovanje Primorska, največ (25,2%) pa jih je izbralo poimenovanje Obala. Med tistimi, ki so se opredelili za Istrane, pa je največ takih, ki so izbrali tudi za območje prebivanja poimenovanje Slovenska Istra (42,4%) ali Istra (27,3%). Izmed anketirancev, ki so se samoopredelili za prebivalce Obale, je tudi večina, 25,6% takih, ki so izbrali poimenovanje Obala ali Slovenska obala (23,2%).

Če sklenemo omenjeno problematiko, lahko rečemo, da se je med prebivalci najbolj prijelo ime Obala. Ime Slovenska Istra se je tudi že dokaj uveljavilo, vendar pa ga uporablja le približno polovica avtohtonega prebivalstva, druga polovica se je odločila za Obalo.

RAZMERJE MED REGIONALNO IN NACIONALNO IDENTITETO

V kolikor je za nacionalne države izvorno značilno, da so zaradi ekonomskih interesov, to je zaokroženega in čim večjega nacionalnega trga, težile k centralizaciji, pa gre v Evropski zvezi trend v nasprotno smer. Evropska zveza podpira nastajanje regij in spodbuja krepitev regionalne kulture, jezika in s tem tudi identitete. Centralizem tako ni več prednostna paradigma, temveč zastarel koncept. "Regionalizem in nacionalizem sta kot gibanji znatnih političnih razsežnosti dobili ponoven zalet v drugi polovici osemdesetih let s procesi evropske integracije na eni in nastankom novih nacionalnih držav ter različnimi regionalističnimi gibanji, ki stremijo za čim večjo in in za čim širšo avtonomijo regij v odnosu do državni središč, na drugi strani" (Zupančič, 1997, 307).

Tabela 8: Primerjava odgovorov na vprašanji: "Kako bi poimenovali področje, na katerem prebivate?" in "Kako bi se samoopredelili?"

Table 8: Comparison of answers to "Define the area where you live" and "Define your identity".

SAMOOPREDELITEV	Primorec		Istran		Prebivalec Obale	
	f	f%	f	f%	f	f%
Obala	51	25,2	10	15,2	21	25,6
Slovenska obala	37	18,3	4	6,1	149	23,2
Slovenska Istra	34	16,8	28	42,4	9	11,0
Istra	5	2,5	18	27,3	0	0,0
Primorska	33	16,3	0	0,0	6	7,3
Južna Primorska	1	,5	1	1,5	2	2,4
Koprsko primorje	16	7,9	2	3,0	5	6,1
Slovensko Primorje	19	9,4	3	4,5	15	18,3
Primorje	2	1,0	0	0,0	2	2,4
Koprsko	4	2,0	0	0,0	2	2,4
Drugo	0	0,0	0	0,0	1	1,2
SKUPAJ	202	100	66	100	82	100

Družboslovne stroke obravnavajo regionalizem kot razmerje regijske in nacionalne identitete. Nekateri teoretiki, kot npr. Hobsbawm, so začeli opozarjati na razkroj narodov in etničnosti nasploh ter dajejo prednost regionalni zavesti in drugim širokim tipom družbenih zavesti ter družbenih skupnosti (Zupančič, 1997, 307). Nasprotno pa nekateri poudarjajo, da bi krepitev regij lahko pripeljala do težko obvladljivih konfliktov (Sturm, 1992).

Z anketo smo želeli preveriti Zupančičevo tezo, "da je v Istri (tudi hrvaški op. a.) regionalna identiteta konkurenca nacionalni, vendar le za pripadnike slovenskega oziroma hrvaškega naroda, ne pa tudi za pripadnike italijanske manjšine" (Zupančič, 1997, 307), ki pa se v raziskavi ni potrdila.

Anketirane smo namreč spraševali, kako močno pripadajo naslednjim geografskim območjem. Najvišji delež izprašanih je odgovoril, da "zelo" oz. "delno pripada" svojem kraju bivanja (skupno 86,2%), sledi pripadnost Sloveniji kot celoti (skupno 80,2%), nato Primorski kot celoti (skupno 79,8%), rodnemu kraju (skupno 79,1%) in Slovenski Istri (skupno 76%). Z nekoliko nižje izraženo stopnjo pripadnosti sledijo: Istra kot celota (skupno 62,3%), svet kot celota (skupno 59,4%) in Evropa kot celota (55,3%). Najnižjo stopnjo pripadnosti pa odgovarjajoči izrazijo do Hrvaške (14,7%) in Italije (14%).

Vpliv spola anketiranih je statistično relevanten zgolj pri izjavljanju o pripadnosti Istri kot celoti. Povprečja so glede na spol sledeča: moški ($\bar{x}=2,18$) in ženske ($\bar{x}=2,04$), kar pomeni, da ženske izkazujejo nižjo stopnjo pripadnosti Istri kakor moški.

Starost je statistično relevantna v naslednjih primerih: pri pripadnosti Sloveniji kot celoti starostna skupina

28-37 let izkazuje statistično pomembno nižjo stopnjo pripadnosti od skupine 58-67 let (7132).

Anketiranci stari od 18-27 let pa izražajo nižjo stopnjo pripadnosti Evropi kot celoti glede na starostno skupino 58-67 let (7104).

Pri opredeljevanju pripadnosti Italiji izrazi najstarejša starostna skupina (nad 68 let) najvišjo stopnjo pripadnosti glede na ostale starostne skupine in statistično značilno višjo stopnjo v primerjavi s skupino 48-57 let (6264).

V splošnem izražata najstarejši starostni skupini (58-67 let in nad 68 let) navadno nekoliko višjo stopnjo pripadnosti geografskim območjem glede na ostale skupine. Izjeme pri tem so pripadnost svojemu rodnemu kraju in pa pripadnost Italiji in Hrvaški.

Primerjava glede na izobrazbo nam izpostavi naslednje statistično signifikantne razlike: anketiranci z dokončano poklicno šolo izrazijo značilno višjo stopnjo pripadnosti Primorski kot celoti kakor anketiranci z dokončano srednjo šolo (4113) in dokončano višjo, visoko šolo ali fakulteto (6055).

Pripadnost Istri kot celoti izrazijo izprašani z dokončano poklicno šolo v višji meri kakor izprašani z dokončano srednjo (5391) in dokončano višjo, visoko šolo ali fakulteto (6606). Statistično pomembne razlike je moč zaznati še med odgovori tistih z dokončano osnovno šolo, ki izražajo višjo pripadnost, in anketiranci z dokončano srednjo (5428) ali z višjo, visoko šolo oz. fakulteto (6643).

Pri primerjavi odgovorov glede pripadnosti Hrvaški pa opazimo, da izrazijo anketiranci z nedokončano osnovno šolo nekoliko višjo stopnjo pripadnosti glede na izprašane z dokončano srednjo (7655) ali tiste z dokončano višjo, visoko šolo oz. fakulteto (8508).

Tabela 9: "Kako močno pripadate naslednjim geografskim območjem?"
Table 9: "Define your affiliation to the following geographical areas."

Območje pripadanja	Zelo pripadam		Delno pripadam		Niti pripadam niti ne pripadam		Ne pripadam		Sploh ne pripadam		SKUPAJ	
	f	f%	f	f%	f	f%	f	f%	f	f%	f	f%
Svojemu kraju bivanja	282	63,5	101	22,7	46	10,4	8	1,8	7	1,6	444	100
Slovenski Istri	214	48,0	125	28,0	77	17,3	13	2,9	17	3,8	446	100
Primorski kot celoti	212	47,4	145	32,4	61	13,6	15	3,4	14	3,1	447	100
Sloveniji kot celoti	230	51,7	127	28,5	56	12,6	19	4,3	13	2,9	445	100
Istri kot celoti	143	32,4	132	29,9	95	21,5	39	8,8	33	7,5	442	100
Evropi kot celoti	135	30,5	110	24,8	130	29,3	30	6,8	38	8,6	443	100
Svetu kot celoti	159	36,3	101	23,1	104	23,7	31	7,1	43	9,8	438	100
Svojemu rodnemu kraju	254	57,7	94	21,4	48	10,9	19	4,3	25	5,7	440	100
Italiji	20	4,6	41	9,4	68	15,5	83	18,9	226	51,6	438	100
Hrvaški	23	5,3	41	9,4	56	12,9	78	17,9	237	54,5	435	100
Drugo	13	10,5	11	8,9	10	8,1	4	3,2	86	69,4	124	100

Tabela 10: "Kako močno pripadate naslednjim geografskim območjem?" (glede na starost)
Table 10: "Define your affiliation to the following geographical areas." (by age)

STAROST		18-27	28-37	38-47	48-57	58-67	nad 68
Svojemu kraju bivanja	$\bar{x}$	1,51	1,60	1,66	1,55	1,45	1,43
	N	88	63	91	80	58	61
	δ	,82	,93	1,06	,78	,62	,76
Slovenski Istri	$\bar{x}$	1,90	2,10	1,80	1,90	1,67	1,76
	N	88	63	91	81	57	63
	δ	1,02	1,16	1,11	1,04	,87	,95
Primorski kot celoti	$\bar{x}$	1,76	2,06	1,87	1,89	1,68	1,61
	N	88	62	91	82	59	62
	δ	,88	1,10	1,12	,96	,99	,82
Sloveniji kot celoti	$\bar{x}$	1,80	2,13	1,88	1,72	1,41	1,66
	N	88	63	90	81	58	62
	δ	,90	1,28	1,18	,83	,65	,92
Istri kot celoti	$\bar{x}$	2,43	2,34	2,20	2,20	2,38	2,15
	N	88	62	90	80	58	61
	δ	1,20	1,19	1,20	1,19	1,31	1,22
Evropi kot celoti	$\bar{x}$	2,69	2,53	2,41	2,28	1,98	2,23
	N	88	62	90	80	58	62
	δ	1,30	1,25	1,24	1,21	1,07	1,11
Svetu kot celoti	$\bar{x}$	2,48	2,42	2,38	2,20	1,95	2,31
	N	88	60	89	79	58	61
	δ	1,38	1,41	1,29	1,23	1,16	1,23
Svojemu rodnemu kraju	$\bar{x}$	1,63	1,65	1,83	2,00	1,93	1,64
	N	86	62	90	81	57	61
	δ	,99	1,03	1,25	1,23	1,28	1,02
Italiji	$\bar{x}$	3,98	3,95	4,24	4,27	4,04	3,65
	N	86	61	88	81	57	62
	δ	1,23	1,16	1,16	1,05	1,16	1,44
Hrvaški	$\bar{x}$	4,07	4,06	4,09	3,99	4,23	4,02
	N	85	61	87	80	57	62
	δ	1,19	1,17	1,30	1,30	1,09	1,35

Tabela 11: "Kako močno pripadate naslednjim geografskim območjem?" (glede na izobrazbo)
 Table 11: "Define your affiliation to the following geographical areas." (by education)

IZOBRAZBA		Nedokončana osnovna šola	Dokončana osnovna šola	Dokončana poklicna šola	Dokončana srednja šola	Višja, visoka šola, fakulteta
Svojemu kraju bivanja	$\bar{x}$	1,41	1,51	1,54	1,57	1,54
	N	29	70	69	179	92
	δ	,87	,85	,92	,88	,83
Slovenski Istri	$\bar{x}$	1,73	1,79	1,64	1,93	2,01
	N	30	71	70	179	91
	δ	1,17	1,01	,89	1,04	1,15
Primorski kot celoti	$\bar{x}$	1,77	1,74	1,47	1,88	2,08
	N	30	72	70	179	91
	δ	1,10	,99	,81	,93	1,17
Sloveniji kot celoti	$\bar{x}$	1,90	1,85	1,61	1,83	1,75
	N	30	71	69	179	91
	δ	1,06	,99	,96	1,00	1,09
Istri kot celoti	$\bar{x}$	2,17	1,92	1,91	2,45	2,58
	N	30	71	68	176	92
	δ	1,26	1,02	1,09	1,22	1,30
Evropi kot celoti	$\bar{x}$	2,33	2,38	2,18	2,48	2,34
	N	30	71	68	178	91
	δ	1,24	1,30	1,29	1,20	1,15
svetu kot celoti	$\bar{x}$	2,30	2,39	2,04	2,47	2,12
	N	30	69	68	178	89
	δ	1,26	1,26	1,30	1,35	1,19
Svojemu rodnemu kraju	$\bar{x}$	1,63	1,62	1,61	1,84	2,02
	N	30	71	67	177	90
	δ	1,03	1,05	,95	1,21	1,29
Italiji	$\bar{x}$	3,53	3,86	4,14	4,10	4,12
	N	30	71	66	176	90
	δ	1,46	1,31	1,19	1,13	1,18
Hrvaški	$\bar{x}$	3,43	3,71	4,06	4,20	4,28
	N	30	70	66	176	88
	δ	1,48	1,45	1,26	1,12	1,07

Narodna pripadnost se izkaže za statistično relevantno spremenljivko v naslednjih primerih:

Slovinci izražajo stopnjo pripadnosti *Slovenski Istri* – statistično značilno višjo stopnjo pripadnosti glede na Hrvate (,4818) in skupino ostali narodi nekdanje Jugoslavije (,5220). To nam potrjuje tudi primerjava glede na *versko pripadnost*, saj katoličani izražajo višjo stopnjo pripadnosti kakor pravoslavci (,9231) in hkrati povprečno najvišjo stopnjo pripadnosti glede na ostale verske skupnosti, kar nakazuje tudi primerjava povprečij: katoliška verska pripadnost ($\bar{x}$ =1,71), muslimanska ($\bar{x}$ =2,07), pravoslavna ($\bar{x}$ =2,64) in nobena-ateist ($\bar{x}$ =1,99). *Avtohtoni* prebivalci Slovenske Istre pričakovano izražajo v primerjavi s tistimi priseljenimi po 15. letu višjo stopnjo pripadnosti (,4508).

Pripadnost *Primorski kot celoti* prav tako v najvišji meri izražajo Slovenci s statistično značilno višjo stopnjo strinjanja kakor Italijani (,6717).

Pričakovano izražajo Slovenci najvišjo stopnjo pripadnosti tudi *Sloveniji kot celoti*, in sicer statistično

značilno višjo glede na Italijane (,1729) in Hrvate (,4348).

Pripadnost *svojemu rodnemu kraju* najbolj izražajo Hrvati; statistično značilno pa izražajo višjo stopnjo pripadnosti kakor Slovenci (,6041) in Italijani (,7646). Pričakovano prihaja do razlik v pripadnosti rodnemu kraju tudi med *avtohtonim/neaavtohtonim* prebivalstvom. V primerjavi z avtohtonim prebivalstvom izražajo priseljeni pred 15. letom (,4480) in po 15. letu (,4699) statistično višjo stopnjo pripadnosti svojemu rodnemu kraju.

Hrvati pa, prav tako pričakovano, izrazijo najvišjo stopnjo pripadnosti v primerjavi z ostalimi skupinami pri opredeljevanju pripadnosti *Hrvaški kot celoti*. Pri tem je opazna statistično signifikantna višja stopnja strinjanja glede na Slovence (,6041) in Italijane (,7646). Pri tem vprašanju je glede na *versko pripadnost* moč zaznati statistično značilno nižjo stopnjo pripadnosti med ateisti kakor med katoliki (,4498).

Tabela 12: "Kako močno pripadate naslednjim geografskim območjem?" (glede na nacionalno pripadnost)
Table 12: "Define your affiliation to the following geographical areas." (by national identity)

NARODNA PRIPADNOST		Slovenci	Italijani	Hrvati	Ostali narodi nekdanje Jugoslavije
Svojemu kraju bivanja	$\bar{x}$	1,52	1,69	1,77	1,56
	N	326	29	43	34
	δ	,84	,93	1,04	,93
Slovenski Istri	$\bar{x}$	1,75	2,07	2,23	2,37
	N	329	27	43	35
	δ	,95	1,17	1,21	1,37
Primorski kot celoti	$\bar{x}$	1,76	2,43	1,93	1,94
	N	329	28	44	34
	δ	,95	1,30	1,07	1,07
Sloveniji kot celoti	$\bar{x}$	1,61	2,79	2,05	2,11
	N	328	28	42	35
	δ	,92	1,10	1,01	1,13
Istri kot celoti	$\bar{x}$	2,30	2,31	2,17	2,44
	N	324	29	42	34
	δ	1,21	1,17	1,17	1,40
Evropi kot celoti	$\bar{x}$	2,33	2,48	2,45	2,60
	N	325	29	42	35
	δ	1,20	1,06	1,27	1,42
Svetu kot celoti	$\bar{x}$	2,22	2,67	2,34	2,60
	N	320	30	41	35
	δ	1,23	1,49	1,20	1,52
Svojemu rodnemu kraju	$\bar{x}$	1,75	1,59	2,36	1,69
	N	324	27	42	35
	δ	1,14	,89	1,25	1,32
Italiji	$\bar{x}$	4,11	2,84	4,12	4,26
	N	325	25	42	34
	δ	1,17	1,18	1,23	1,14
Hrvaški	$\bar{x}$	4,22	3,67	3,00	4,12
	N	326	24	41	34
	δ	1,12	1,27	1,53	1,25

Glede pripadnosti regionalni identiteti anketirani nekoliko bolj pripadajo Primorski kot celoti kot Slovenski Istri, čeprav je tudi pripadnosti Slovenski Istri dokaj visoka.

ZAKLJUČEK

Reinvenija istrske identitete, ki smo ji priča sredi osemdesetih let prejšnjega stoletja, bi lahko bila tudi posledica različnih dejavnikov, od slabitve komunističnega sistema in vznika različnih civilnodružbenih gibanj do globalnega trenda krepitev regionalnih identitet. V zadnjem desetletju smo priča pravemu razmahu raznih društev, iniciativ, ustanov in kreativnih posameznikov, ki se tako ali drugače ukvarjajo z istrsko kulturno dediščino in s tem posledično popularizacijo istrske kulture. Zato se je tudi odnos do tradicionalne istrske kulture spremenil. Istrska kultura je postala popularna tudi širše po Sloveniji, vendar pa je potrebno poudariti, da je tudi zaradi neavtohtonosti nosilcev pri-

šlo do nekritične mitizacije istrske kulture v smislu "magičnosti" in skrivnostnosti (prim. Baskar, 2002), kar pa nima prav veliko skupnega z istrsko realnostjo.

Za obravnavano območje se med prebivalci še vedno ni oblikovalo enotno ime. Večina izprašanih bi to območje poimenovala **Obala**, sledijo poimenovanja, v katerih je poudarjena slovenskost, in sicer: **Slovenska Istra**, **Slovenska obala**, **Slovensko Primorje**. Za **Primorsko** se je opredelil že znatno manjši delež, še manjši pa za ime **Istra** in **Koprsko primorje**, ki ga je dolga leta podpirala geografska stroka. Na področju poimenovanja vlada očitno precejšnja zmeda, ki je nastala predvsem zaradi povojnega dogajanja v Istri, kaže pa tudi na določeno pestrost identitet. Zanimivo pa je, da se je ime Slovenska Istra, ki je relativno novo ime, temelječe na imenu zgodovinske regije Istra, že precej uveljavilo.

Regionalna identiteta Slovenske Istre je dokaj pestra, saj se je največ odgovarjajočih (48,7%) samoopredelilo kot **Primorec**, sledi prebivalec **Obale in Istran**.

Opisane samoopredelitve se ne skladajo z izbranimi

poimenovanji regije pri tistih, ki so se opredelili za Primorce. Def Primorcev je izbral poimenovanje Obala. Ostali dve kategoriji: Istran in prebivalec Obale pa izbereta poimenovanji v skladu s samoopredelitvijo: Slovenska Istra, Istra oz. Obala in Slovenska obala. Zanimivo je tudi da se regijsko opredeljujejo tudi prise-
ljejnci, kar kaže na to, da regija ponovno pridobiva identiteto, ki je jo v polpreteklem času izgubila.

Kljub temu da se je v zadnjem desetletju regionalna identiteta okrepila, rezultati ankete kažejo, da razmerje med nacionalno in regionalno identiteto govori še vedno v prid prvi, kar je v nasprotju s pričakovanji, ki izhajajo iz dosedanjih dognanj. Anketiranci izražajo

najvišjo stopnjo pripadnosti svojemu kraju bivanja, nato sledi pripadnost Sloveniji, pripadnost Primorski kot celoti, svojemu rodnemu kraju in šele na petem mestu Slovenski Istri, vendar bolj pripadajo Istri kot Evropi in svetu.

Glede na to, da se v Sloveniji oblikujejo nove regije, ki naj bi bile podlaga čezmejnemu sodelovanju v Evropski uniji, bi veljalo raziskavo razširiti na celotno Primorsko, saj je za učinkovito delovanje regije potrebna tudi skupna zavest regijskega prebivalstva, ki pa jo Istrani / Primorci / prebivalci Obale nedvoumno izražajo.

SOME ASPECTS OF REGIONAL IDENTITY OF SLOVENE ISTRIA IN THE LIGHT OF PUBLIC OPINION

Vida ROŽAC DAROVEC

University of Primorska, Science and Research Centre of Koper, SI-6000 Koper, Garibaldijska 1

e-mail: vida.rozac@zrs-kp.si

SUMMARY

This article evolved as a result of quantitative study: "Identity of Slovene Istria". It is supplemented by some interviews, which were carried out among the citizens of Slovene Istria in 2003. It pays attention to some aspects of regional identity.

The purpose of discussion presented in the article is to find out how the citizens of Slovene Istria define themselves in the regional sense and how they denominate the region, knowing that this region is unique in Slovenia, because of its numerous names.

Further, we wanted to figure out their affiliation to regional identity compared to affiliation to other territorial communities: mainly we were interested in the relationship between regional and national identity.

Browsing through some most important findings reveal, that the territory in question still has no common name. The majority of subjects named this territory the Coast, some of them exposed its Slovene nature and named it: Slovene Istria, Slovene Coast or Slovene coastal region. Substantially smaller number of subjects used the name Primorska (i.e. the coastal region) and only few the Koper coastal region – the name that was years long supported by the geographic discipline. Obviously, there is a pronounced confusion regarding this territory denomination, a confusion stemming mainly from the after-war events in Istria, but it also shows a certain level of multifarious identities. However, it is interesting that although the name Slovene Istria based on the name of historic Istria region is relatively new, it is already well recognised.

The regional identity of Slovene Istria is multifarious, since the majority of subjects defined themselves as "Primorec" (i.e. the citizen of coastal region), followed by the citizen of the Coast and the Istrian. The described self-definitions are not in accordance with selected labeling of the region for those who defined themselves as "Primorec". Part of those who defined themselves as Primorec, chose the name Coast for the region. The other two categories, namely the category of the Istrian and the citizen of the Coast are in accordance with self-definition of the region – Slovene Istria or Istria and the Coast or the Slovenian Coast respectfully.

Although the regional identity in the last decade has strengthen, the proportion between the national and the regional identity is still in favour of the first one, which is contrary to expectations stemming from so far existing findings. Our subjects express the highest affiliation to their town of living, followed by affiliation to Slovenia, the coastal region as a whole, their place of birth and then to Slovene Istria (ranked on the fifth place), however, they expressed greater affiliation to Istria, than to Europe and the world.

Key words: regional identity, national identity, Slovene Istria, Primorska, the Coast, labeling, self-definition

VIRI IN LITERATURA

- Baskar, B. (2002):** Nevidni Mediteran: študije o regionalnem prekrivanju na vzhodnojadranskem področju. Knjižnica Annales 29. Koper, Zgodovinsko društvo za južno Primorsko – Znanstveno-raziskovalno središče RS Koper.
- Berce, E. (2002):** Istra brez meja je moja glasba – pogovor z etnomuzikologom Dariom Marušičem. Primorska srečanja št. 249. Nova Gorica 51-55.
- Brumen, B. (2002):** Sv. Peter in njegovi časi: socialni spomini, časi in identitete v istrski vasi Sv. Peter. Ljubljana, Založba/*cf.
- Bufon, M. (1997):** Geopolitične in etnične transformacije v zgornjem Jadranu med konflikti in integracijskimi perspektivami. Annales: Anali za istrske in mediteranske študije, 10/97. Koper, 295-307.
- Darovec, D. (1992):** Pregled zgodovine Istre. Knjižnica Annales 1. Koper, Zgodovinsko društvo za južno Primorsko – Primorske novice.
- Gams, I. (1991):** Analiza imen za obalno regijo. Annales: Anali Koprškega primorja in bližnjih pokrajin, 1/91. Koper, 7-13.
- Markežič, J. (2003):** Intervju z Jožetom Markežičem v Pregari, 2003. Zapis pri avtorici.
- Pelicon, I. (2003):** Intervju z Lucijanom Peliconom v Kopru, 2003. Zapis pri avtorici.
- Sedmak, M. et al. (2002):** Identiteta Slovenske Istre. Delovni zvezek 1. Koper, Znanstveno-raziskovalno središče RS Koper.
- Sturm, P. (1992):** Evropa regij, kultur in jezikov. V: Apovnik, P., Unkart, R. (eds.): Kaernten- Dokumentation 10. Klagenfurt, 58-70.
- Štok Vojska, N. (1998):** Moja deštra Istra. O njenih ljudeh, lepotah, posebnostih. Marezige.
- Zupančič, J. (1997):** Razsežnosti regionalne identitete na primeru Istre in Koroške. Annales: Anali za istrske in mediteranske študije, 10/97. Koper, 307-319.